Bizi Kuşatan Toplum

Sosyolojiye Giriş

Emin Yayınları: 150

Bizi Kuşatan Toplum / Sosyolojiye Giriş
Prof. Dr. Vejdi BİLGİN

1ł. Baskı, Bursa 202ł

© Bütün yayın hakları Emin Yayınları'na aittir.

Baskı:
Stüdyo Star Ajans Matbaacılık Ltd. Şti
Nilüfer Ticaret Merkezi Bursa
Sertifika No: 15366

EMİN YAYINLARI
Fethiye Mah. Kırlangıç Sok. No: 11/B Nilüfer/BURSA
Tel: (0224) 2422898, Fax: (0224) 2412569
www.eminyayinlari.com.tr

© Bütün yayın hakları Emin Yayınlarına aittir. Kitap, yayıncının ve yazarın izni olmaksızın hiçbir surette (baskı, fotokopi, elektronik, manyetik, mekanik ve sesli ortamlarda ya da başka bir şekilde) kısmen veya tamamen çoğaltılamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
Cataloging-in-Publication Data (CIP)
Bizi Kuşatan Toplum / Sosyolojiye Giriş
Vejdi BİLGİN
1. Sosyoloji 2. Sosyal Bilimler
ISBN: 978-605-4487-92-9
Sertifika No: 21217

Bizi Kuşatan Toplum

Sosyolojiye Giriş

Prof. Dr. Vejdi BİLGİN

EMİN YAYINLARI

Vejdi BİLGİN

1971 yılında Bulgaristan'da doğdu. 1977 yılında Türkiye'ye göç etti. İlk ve ortaokulu Bursa'da, liseyi Ankara'da tamamladı. 1994'de Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Din Sosyolojisi alanında 1996 yılında yüksek lisansını, 2001 yılında da doktorasını tamamladı. 1995-1998 yılları arasında O.M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Araştırma Görevlisi olarak çalıştı. 1998 yılından bu yana Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde görev yapmaktadır. 2003-2004 öğretim yılında, Türkmenistan'daki Mahdumkulu Türkmen Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde dersler verdi. 2004'te Yardımcı Doçent, 2008'de Doçent, 2013'te Profesör unvanını aldı.

Yayınlanmış eserleri

1. *Sosyal Çözülme ve Din*, Etüt Yayınları, Samsun, 1997.
2. *Fakih ve Toplum: Osmanlı'da Sosyal Yapı ve Fıkıh*, İz Yayıncılık, İstanbul, 2003.
3. *İbadet: Şekilsel, Sembolik ve Toplumsal*, Emin Yayınları, 2. bs., Bursa, 2014.
4. *Enes'in Günlüğü: Hz. Peygamber'in (s.a.v.) Hizmetinde On Yıl*, Nesil Yayınları, 11. bs., İstanbul, 2016.
5. *Putlar Yıkılırken: İlahi Davet Karşısında Mekke*, Beyan Yayınları, İstanbul, 2017.
6. *Sonsuz Huzur Düşü* (Şiir), Emin Yayınları, Bursa, 2017.
7. *"Adım Müslüman!" Protest Dinî Müziğin Edebî ve Sosyo-Politik Bağlamı,* Beyan Yayınları, İstanbul: 2020.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ **7**
SOSYOLOJİDE KONU VE YÖNTEM **9**
SOSYOLOJİ NEYİ İNCELER? 9
YÖNTEM VE TEKNİKLER 20
Objektiflik Problemi *28*
Açıklama ya da Anlama *31*
SOSYOLOJİNİN DOĞUŞU **35**
İBN HALDUN: 'SOSYOLOJİ'DEN ÖNCE 'UMRAN İLMİ' 37
"MODERN" SOSYOLOJİYE DOĞRU 44
COMTE: SOSYOLOJİNİN İSİM BABASI 48
MARKS: DÜNYAYI YORUMLAMAK DEĞİL DEĞİŞTİRMEK 53
DURKHEIM: TOPLUMA YAPILAN VURGU 60
WEBER: BİREYSEL EYLEME YAPILAN VURGU 66
SOSYAL YAPI **73**
SOSYALLEŞME: TOPLUMUN ÜYESİ OLMA 73
Sosyal Öğrenme *74*
Sosyalleşme Araçları *75*
Bireyleşme *82*
SOSYAL ROL: TOPLUMUN SOMUT BEKLENTİLERİ 83
Rolün Kazanımı *85*
Roller İçinde Sıkışan Bir Dünya mı? *89*
STATÜ, SINIF VE SOSYAL TABAKALAŞMA 94
Statü: Bireye Biçilen Değer *95*

Çetrefilli Bir Kavram: Sosyal Sınıf *99*
Sosyal Tabakalaşma *102*
Sosyal Hareketlilik *104*
SOSYAL GRUPLAR 106
Sosyal Kategoriler ve Yığınlar: Zihnimizdekiler ve Gördüklerimiz *107*
Sosyal Gruplar: Bilinçli İnsan Toplulukları *109*
SOSYAL KURUMLAR 112
Kurumların Tasnifi ve Kurumlar Arası İlişki *114*
Kurumların Özellikleri ve İşlevleri *117*
Toplum ve Toplumsal Yapı *119*
KÜLTÜR 121
Kültür ve Medeniyet *130*
Popüler Kültür *132*
SOSYAL DEĞERLER 139
Normlar: Değerleri Kuşatan Kalıplar *139*
Sosyal Değer ve DeğerlerSistemi *140*
Değerlerin İşlevleri *143*
SOSYAL SÜREÇLER 147
SOSYAL DEĞİŞME 147
Sosyal Değişime Sebep Olan Faktörler *151*
Değişmenin Niteliği: Sosyal Akışkanlık *160*
MODERNLEŞME VE POST-MODERN TOPLUM KURAMI ... 168
Modernliğin Gidişatı ve Post-Modernizm Tartışmaları *176*
SOSYAL BÜTÜNLEŞME 183
SOSYAL ÇÖZÜLME 185
Çözülmenin İki Tipi: Kurumsal ve Bireysel Çözülme *187*
Sosyal Çözülme Nedenleri *190*
YABANCILAŞMA 198
Yabancılaşma ve Günlük Hayatımız *200*
BİBLİYOGRAFYA 205

BİBLİYOGRAFYA

Adasal, Rasim (1979). *Yeryüzü Tanrıları, Liderler, Komutanlar ve Kahramanlar Psikolojisi.* İstanbul: Minnetoğlu Yayınları.

Ahmet Hâşim (1969). *Gurebâhâne-i Laklakan.* Haz. Mehmet Kaplan. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Aile Araştırma Kurumu (1994).*Aile İçi Şiddetin Boyutları, Nedenleri, Sonuçları ve Oluşum Sürecinin Analizi.* (Yayınlanmamış) Özet Rapor. Ankara.

Alemdar, Korkmaz ve İrfan Erdoğan (1994). *Popüler Kültür ve İletişim.* Ankara: Ümit Yayıncılık.

Appelbaum, Richard P. (trs). *Toplumsal Değişim Kuramları.* Çev. Türker Alkan. Ankara: Türkiye İş Bankası Yayınları.

Aron, Raymond (1994). *Sosyolojik Düşüncenin Evreleri.* Çev. Korkmaz Alemdar. İstanbul: Bilgi Yayınevi.

Aslantürk, Zeki ve M. Tayfun Amman (1999). *Sosyoloji: Kavramlar, Kurumlar, Süreçler, Teoriler*.İstanbul: İFAV Yayınları.

Aydın, Mehmet (2001). *Âlemden Allah'a.* 2. bs. İstanbul: Ufuk Kitapları.

Aysoy, Mehmet (2003). *Geleneksel Sonrası Toplum Üzerine.* İstanbul: Açı Kitaplar.

Basalla, George (2000). *Teknolojinin Evrimi.* 7. bs. Ankara: TÜBİTAK Yayınları.

Baymur, Feriha (trs). *Genel Psikoloji.* 14. bs. İstanbul: İnkılap Kitabevi.

Berger, Peter L. (1993). *Dinin Sosyal Gerçekliği.* Çev. Ali Coşkun. İstanbul: İnsan Yayınları.

Berger, Peter L., Brigitte Berger, Hansfried Kellner (1985). *Modernleşme ve Bilinç*. Çev. Cevdet Cerit. İstanbul: Pınar Yayınları.

Berktay, Fatmagül (2003). *Tarihin Cinsiyeti.* İstanbul: Metis Yayınları.

Bilgin, Vejdi (1997). *Sosyal Çözülme ve Din.* Samsun: Etüt Yayınları.

Bilgin, Vejdi (1998). "Türk Toplumunda Aile Kurumunu Benimseme ve Sahiplenme Düzeyleri," *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. Sayı: 10. s. 387-413.

Bilgin, Vejdi (2000). "Türk Toplumunun Evlilik Konusunda Bilgilenme ve Bilinçlenme Düzeyleri," *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. Cilt: 9. s. 565-588.

Bilgin, Vejdi (2003). "Sosyal Akışkanlık Kavramı Üzerine," *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. Cilt: 12. Sayı: 2. s. 297-309.

Bilgiseven, Amiran Kurtkan (1986). *Genel Sosyoloji.* 4. bs. İstanbul: Filiz Kitabevi.

Bloch, Marc (1985). *Tarihin Savunusu ya da Tarihçilik Mesleği*. Çev. M. Ali Kılıçbay. Ankara: Birey ve Toplum Yayınları.

Bloch, Marc (1995). *Feodal Toplum.* Çev. M. Ali Kılıçbay. 2. bs. Ankara: Gece Yayınları.

Bock, Kenneth (1997). "İlerleme, Gelişme ve Evrim Kuramları," *Sosyolojik Çözümlemenin Tarihi*. Ed.T. Bottomore, R. Nisbet. Türkçe yayına haz. M. Tunçay, A. Uğur. Ankara: Ayraç Yayınevi. s. 51-92.

Bottomore, T. B. (trs.). *Toplumbilim.* Çev. Ünsal Oskay. İstanbul: Der Yayınları.

Bottomore, Tom (1989). *Frankfurt Okulu.* Çev. Ahmet Çiğdem. İstanbul: Ara Yayıncılık.

Bottomore, Tom – Robert Nisbet (1997). "Yapısalcılık," *Sosyolojik Çözümlemenin Tarihi.* Ed. T. Bottomore, R. Nisbet. Türkçe yayına haz. M. Tunçay, A. Uğur, Ankara: Ayraç Yayınevi. s. 555-593.

Burke, Peter (2001). *Bilginin Toplumsal Tarihi.* Çev. Mete Tunçay. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Cevizci, Ahmet (1999). *Felsefe Sözlüğü.* İstanbul: Paradigma Yayınları.

Comte, Auguste (2001). *Pozitif Felsefe Kursları.* Çev. Erkan Ataçay. İstanbul: Sosyal Yayınlar.

Cooley, Charles Horton (1924). *Social Organization: A Study of the Larger Mind.* New York: Charles Scribner's Sons.

Cüceloğlu, Doğan (2003). *İnsan ve Davranışı.* 12. bs. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Dawson, Christopher (2003). *İlerleme ve Din.* Çev. Y. Kaplan, A. Doğan. İstanbul: Açılım Kitap.

Dean, Phyllis (1994). *İlk Sanayi İnkılâbı.* Çev. Tevfik Güran. 2. bs. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Demir, Ömer- Mustafa Acar (1997). *Sosyal Bilimler Sözlüğü.* Ankara: Vadi Yayınları.

Doğan, D. Mehmet (trs).*Büyük Türkçe Sözlük,* İstanbul: Bahar Yayınları.

Dollot, Louis (1994). *Kitle Kültürü ve Bireysel Kültür.* Çev. Özlem Nudralı. 2. bs. İstanbul: İletişim Yayınları.

Dönmezer, Sulhi (1990). *Sosyoloji.* 10. bs. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım.

Dönmezer, Sulhi (1984). *Kriminoloji.* 7. bs. İstanbul: Filiz Kitabevi.

Dönmezer, Sulhi (1986). "Hızlı Şehirleşme ile Suç ve Ceza Adalet Sistemi İlişkileri," *Hızlı Şehirleşmenin Yarattığı Ekonomik ve Sosyal Sorunlar.* İstanbul: Siyasal ve Sosyal Araştırmalar Vakfı, s. 53-75.

Dura, Cihan (1990). *Bilgi Toplumu.* Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Durkheim, Emile (1986). *İntihar: Toplumbilimsel İnceleme.* Çev. Özer Ozankaya. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Durkheim, Emile (1994). *Sosyolojik Metodun Kuralları.* Çev. Enver Aytekin. 2. bs. İstanbul: Sosyal Yayınlar.

Durkheim, Emile (2006). *Toplumsal İşbölümü.* Çev. Özer Ozankaya. İstanbul: Cem Yayınevi.

Dursun, Davut (1990). "Devrim," *Sosyal Bilimler Ansiklopedisi.* İstanbul: Risale Yayınları. c. 1, s. 339-340.

Duru, Sezer – Orhan Duru (1975). *Dünya Batıyor mu?* İstanbul: Soyut Yayınları.

Duverger, Maurice (1986). *Siyasal Rejimler.* Çev. Teoman Tunçdoğan. İstanbul: Sosyal Yayınlar.

Eisenstadt, S. N. (2007). *Modernleşme: Başkaldırı ve Değişim.* Çev. Ufuk Coşkun. Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Ekin, Nusret (trs). *Endüstri İlişkileri.* İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları.

Ekin, Nusret (1983). "Türkiye'de İstihdam", *Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi.* İstanbul: İletişim Yayınları. c. 5. ss.1154-1169.

Engels, Friedrich (1979). *Ludwig Feuerbach ve Klasik Alman Felsefesinin Sonu.* Çev. S. Belli. 2. bs. Ankara: Sol Yayınları.

Er, İzzet (1998). *Din Sosyolojisi.* Ankara: Akçağ Yayınları.

Erdentuğ, Nermin (1977). *Sosyal Âdet ve Gelenekler.* Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Erkal, Mustafa (1991). *Sosyoloji (Toplumbilim).* 4. bs. İstanbul: 1991.

Ersoy, Mehmet Akif (trs). *Safahat*. İstanbul: Gonca Yayınevi.

Ertürk, Ramazan (2000). "Giriş," *Sembolizm*. Alfred N. Whitehead. Ankara: a Yayınları.

Evans-Pritchard, E. (1998). *Sosyal Antropoloji.* Çev. F. Aydın, İ. İnce, M. Kılıç. İstanbul: Birey Yayıncılık.

Fichter, Joseph (2002). *Sosyoloji Nedir?* Çev. Nilgün Çelebi. Ankara: Anı Yayıncılık.

Fidan, Nurettin ve Münire Erden (trs). *Eğitim Bilimine Giriş.* Ankara: Repa Eğitim Yayınları.

Freund, Julien (1997). *Beşerî Bilim Teorileri.* Çev. Bahaeddin Yediyıldız. Ankara: Türk Tarih Kurumu.

Freyer, Hans (1977). *İçtimaî Nazariyeler Tarihi.* Çev. Tahir Çağatay.3. bs. Ankara: A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları.

Fromm, Erich (1990). *Sağlıklı Toplum.* Çev. Y. Salman, Z. Tanrısever. 2. bs. İstanbul: Payel Yayınları.

Fromm, Erich (1994). *Özgürlükten Kaçış.* Çev. Selçuk Budak. 2. bs. Ankara: Öteki Yayınevi.

Gans, Hernert J. (2005). *Popüler Kültür ve Yüksek Kültür.* Çev. Emine O. İncirlioğlu. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Geçtan, Engin (1993). *Psikodinamik Psikiyatri ve Normaldışı Davranışlar.* 9. bs. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Giddens, Anthony (1982). *Sociology A Brief But Critical Introduction.* New York: Harcourt Brace Jovanovich.

Giddens, Anthony (1994). *Modernliğin Sonuçları.* Çev. Ersin Kuşdil. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Giddens, Anthony (2000). *Elimizden Kaçıp Giden Dünya.* Çev. Osman Akınhay. İstanbul: Alfa Yayınları.

Gökberk, Macit (1990). *Felsefe Tarihi.* 6. bs. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Göle, Nilüfer (2000). *İslam ve Modernlik Üzerine Melez Desenler.* İstanbul: Metis Yayınları.

Günay, Ünver (1986). "Modern Sanayi Toplumlarında Din: I." *Erciyes Ünv. İlâhiyat Fakültesi Dergisi.* Sayı:3. s. 41-88.

Güvenç, Bozkurt (1992). *Japon Kültürü.* 4. bs. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Güvenç, Bozkurt (1994). *İnsan ve Kültür*. 6. bs. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Güvenç, Bozkurt (1997). *Kültürün Abc'si.* İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Güvenç, Bozkurt (2000). *Sosyal Kültürel Değişme.* 2. bs. Ankara: Gündoğan Yayınları.

Halkin, Léon E. (1989). *Tarih Tenkidinin Unsurları.* Çev. Bahaeddin Yediyıldız. Ankara: Türk Tarih Kurumu.

Hançerlioğlu, Orhan (1986). *Toplumbilim Sözlüğü.* İstanbul: Remzi Kitabevi.

Hassan, Ümit (1998). *İbn Haldun'un Metodu ve Siyaset Teorisi.* 2. bs. İstanbul: Toplumsal Dönüşüm Yayınları.

Heller, Agnes ve Ference Feher (1993). *Postmodern Politik Durum.* Çev. Ş. Argın, O. Akınhay. Ankara: Öteki Yayınevi.

Herakleitos (2003). *Kırık Taşlar*. Çev. Alova. İstanbul: Bordo Siyah Yayınları.

Homans, George C. (1971). *İnsan Grubu.* Çev. O. Onaran vd. Ankara: Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Yayınları.

Huff, Darrell (1995). *İstatistik ile Nasıl Yalan Söylenir?* Çev. Ergin Koparan. İstanbul: Sarmal Yayınevi.

Illich, Ivan (1994). "Körelten Meslekler", *Profesyoneller İktidarı.* Çev. Cevdet Cerit. İstanbul: Pınar Yayınları. s.11-41.

Illich, Ivan (2002). *Okulsuz Toplum.* Çev. Mehmet Özay. İstanbul: Benseno Yayınları.

Işık, Oğuz ve M. Melih Pınarcıoğlu (2001). *Nöbetleşe Yoksulluk Sultanbeyli Örneği.* İstanbul: İletişim Yayınları.

İbn Haldun, Abdurrahman (1993). *Mukaddimetu İbni Haldûn.* Beyrut: Dâru'l-Kitabi'l-Ilmiyye.

İbn Haldun (1989). *Mukaddime.* Çev. Zakir Kadiri Ugan. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

İzzetbegoviç, Ali (1987). *Doğu ve Batı Arasında İslâm*. Çev. Salih Şaban. İstanbul: Nehir Yayınları.

Kafka, Franz (1991). *Hikâyeler.* Çev. Kamuran Şipal. 4. bs. İstanbul: Cem Yayınevi.

Kağıtçıbaşı, Çiğdem (1988). *İnsan ve İnsanlar*.7. bs. İstanbul: Evrim Basım Yayım.

Kant, Immanuel (1984). *Seçilmiş Yazılar.* Çev. N. Bozkurt. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Kartal, S. Kemal (1983). *Ekonomik ve Sosyal Yönleriyle Türkiye'de Kentlileşme.* Ankara: Yurt Yayınları.

Keleş, Ruşen (1993). *Kentleşme Politikası*.2. bs. Ankara: İmge Kitabevi.

Kerr, Clark, John T. Dunlop, Frederick Harbison, C. A. Myers (1991). "Sanayileşmenin Mantığı", *Sosyoloji Yazıları.* Der. İhsan Sezal. İstanbul: Ağaç Yayıncılık. ss.82-97.

Kızılçelik, Sezgin (2000). *Sosyoloji Yazıları II.* Ankara: Anı Yayıncılık.

Kongar, Emre (1972).*Toplumsal Değişme*. Ankara: Bilgi Yayınevi.

Koray, Meryem (1992). *Endüstri İlişkileri.* İzmir: Basisen Eğitim ve Kültür Yayınları.

Köker, Levent (1993). *Modernleşme, Kemalizm ve Demokrasi.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Köksal, Aydın (2003). *Dil ve Ekin.* 2. bs. İstanbul: Toroslu Kitaplığı.

Kösemihal, Nurettin Şazi (1982). *Sosyoloji Tarihi.* 4. bs. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Kroeber, A.L. ve Clyde Kluckhohn (1963). *Culture.* New York: Vintage Boks.

Kutay, Cemal (trs). *Kurtuluşun ve Cumhuriyetin Manevi Mimarları.* Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.

Lukacs, John (1993). *Yirminci Yüzyılın ve Modern Çağın Sonu.* Çev. Mehmet Harmancı. İstanbul: Sabah Kitapları.

Lyotard, J. F. (1994). *Postmodern Durum.* Çev. Ahmet Çiğdem. Ankara: Vadi Yayınları.

MacIver, R.M. ve C. H. Page (1994). *Cemiyet.* Çev. Amiran Kurtkan. İstanbul: M.E.B. Yayınları.

MacRae, Donald G. (1985). *Weber.* Çev. Nur Vergin. İstanbul: Afa Yayınları.

McCarthy, E. Doyle (2002). *Bilgi Kültürü.* Çev. A. Figen Yılmaz. İstanbul: Çivi Yazıları.

McKnight, John (1994). "Profesyonelleşen Servis ve Körelten Yardım", *Profesyoneller İktidarı.* Çev. Cevdet Cerit. İstanbul: Pınar Yayınları. s. 69-92.

Marks, Karl (1986). *1844 Felsefe Yazıları.* Çev. Murat Belge. Ankara: Verso Yayınları.

Marx, Karl, Friedrich Engels (1979). *Seçme Yapıtlar 3.* Çev. Mihri Belli ve diğ. Ankara: Sol Yayınları.

Marx, Karl (1979), "Feuerbach Üzerine Tezler," *Ludwig Feuerbach ve Klasik Alman Felsefesinin Sonu.* Friedrich Engels. Çev. Sevim Belli. 2. bs. İstanbul: Sol Yayınları. s. 73-76.

Marshall, Gordon (1999). *Sosyoloji Sözlüğü.* Çev. O. Akınhay, D. Kömürcü. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

Meriç, Cemil (2002). *Saint-Simon: İlk Sosyolog, İlk Sosyalist.* 5. bs. İstanbul: İletişim Yayınları.

Mert, Nuray (1994). *Laiklik Tartışmasına Kavramsal Bir Yaklaşım.* İstanbul: Bağlam Yayıncılık.

Mills, C. Wright (2000). *Toplumbilimsel Düşün.* Çev. Ünsal Oskay. İstanbul: Der Yayınları.

Montesquieu (1998). *Kanunların Ruhu Üzerine I.* Çev. Fehmi Baldaş. 2. bs. İstanbul: Toplumsal Dönüşüm Yayınları.

Mucchielli, Alex (1991). *Zihniyetler.* Çev. A. Kotil. İstanbul: İletişim Yayınları.

Nef, John (1980). *Sanayileşmenin Kültür Temelleri.* Çev. Erol Güngör. 2. bs. İstanbul: Kalem Yayıncılık.

Ogburn, William F. (1964). *Social Change.* Gloucester, Mass.: Peter Smith.

Oktay, Ahmet (1994). *Türkiye'de Popüler Kültür*. 2. bs. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Ozankaya, Özer (1995). *Temel Toplumbilim Terimleri Sözlüğü.* İstanbul: Cem Yayınları.

Örnekleriyle Türkçe Sözlük (1995).Ankara*:* M.E.B. Yayınları.

Özakpınar, Yılmaz (1998). *Kültür ve Medeniyet Üzerine Denemeler.* İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Özer, İnan (2002). "Toplumsal Değişme/Gelişme," *Sosyolojiye Giriş*. Ed. İhsan Sezal. Ankara: Martı Yayınları.

Özkalp, Enver (1994). *Sosyolojiye Giriş*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Özlem, Doğan (1991). *Mantık.* İstanbul: Ara Yayıncılık.

Özlem, Doğan (1996). *Tarih Felsefesi.* 2. bs. İstanbul: Anahtar Kitaplar.

Parkin, Frank (1997). "Toplumsal Tabakalaşma." Çev. Fatmagül Berktay. *Sosyolojik Çözümlemenin Tarihi.* Ed. T. Bottomore, R. Nisbet. Türkçe çeviri ed. M. Tunçay, A. Uğur. 2. bs. Ankara: Ayraç Yayınevi. s. 595-625.

Perşembe, Erkan (2005). *Almanya'da Türk Kimliği: Din ve Entegrasyon.* Ankara: Araştırma Yayınları.

Rickman, H. P. (2000). *Anlama ve İnsan Bilimleri.* Çev. Mehmet Dağ, Samsun: Etüt Yayınları.

Ringer, Fritz (2003). *Weber'in Metodolojisi.* Çev. Mehmet Küçük. Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Rousseau, J. J. (1997). *İlimler ve Sanatlar Hakkında Nutuk.* Çev. Sabahattin Eyüpoğlu. İstanbul: M.E.B. Yayınları.

Russel, Dora ve Bertrand (1979). *Endüstri Toplumunun Geleceği.* İstanbul: Bilgi Yayınevi.

Sezer, Baykan (1985). *Sosyolojinin Ana Başlıkları.* İstanbul: İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Smith, Anthony D. (1996). *Toplumsal Değişme*. Çev. Ülgen Oskay. Ankara: Gündoğan Yayınları.

Sorokin, P. A. (1994). *ÇağdaşSosyolojiKuramları*. Çev. M. Raşit Öymen. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları

Swingewood, Alan (1998). *Sosyolojik Düşüncenin Kısa Tarihi.* Çev. Osman Akınhay. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

Şeriati, Ali (1987). *Medeniyet Tarihi II*. Çev. İ. Keskin. Ankara: Fecr Yayınları.

Tanilli, Server (1990). *Dünyayı Değiştiren On Yıl: Fransız Devrimi Üstüne.* 3. bs. İstanbul: Say Yayınları.

Tezcan, Mahmut (1987). *Kültür ve Kişilik (Psikolojik Antropoloji)*. Ankara: Bilim Yayınları.

Toffler, Alvin (1981). *Gelecek Korkusu Şok.* Çev. S. Sargut. 3. bs. İstanbul: Altın Kitaplar.

Toynbee, Arnold (1978). *Tarih Bilinci.* İstanbul: Bateş Yayınları.

Tönnies, Ferdinand (1944). "Cemaat ve Cemiyet Nazariyesi," *İ.Ü.Hukuk Fakültesi Mecmuası*. Çev. Z. Fahri Fındıkoğlu. cilt: IX. sayı:3-4. s. 712-748.

Türkdoğan, Orhan (1988). *Değişme-Kültür ve Sosyal Çözülme.* İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı.

Türkdoğan, Orhan (1982). *Aydınlıktakiler ve Karanlıktakiler (Toplumumuzun Dramı).* İstanbul: Üçdal Neşriyat.

Tylor, Edward B. (1920). *Primitive Culture I*. USA: John Murray.

Uludağ, Süleyman (1999). "İbn Haldun," *İslâm Ansiklopedisi*. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, ss. 538-543.

Uşaklıgil, Halid Ziya (1990). *İhtiyar Dost*. Haz. Şemsettin Kutlu. İstanbul: İnkılâp Kitabevi.

Wagner, Peter (1996). *Modernliğin Sosyolojisi.* Çev. Mehmet Küçük. İstanbul: Sarmal Yayınevi.

Wallace, Ruth A. ve Alison Wolf (2004). *Çağdaş Sosyoloji Kuramları*. Çev. L. Elburuz, M. R. Ayas. İzmir: Punto Yayıncılık.

Weber, Max (1995). *Toplumsal ve Ekonomik Örgütlenme Kuramı.* Çev. Özer Ozankaya. Ankara: İmge Kitabevi.

Wolf-Gazo, Ernest (1992). "Postmodernizmin Aydınlanmayı Eleştirisi," *İslami Araştırmalar*. Sayı: 1.

www.etymonline.com/index.php?search=revolution (28/12/2005).

Yıldırım, Cemal (1994). *Bilim Tarihi*. 4. bs. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Yörükân, Turhan. "Temel Şahsiyet ve Kültür", *Sosyoloji Dergisi.* Sayı: 13-14. Yıl: 1958-1959.

Yörükoğlu, Atalay (1984). *Değişen Toplumda Aile ve Çocuk.* 2. bs. Ankara: Aydın Kitabevi.

Zola, Irving Kenneth (1994). "Sağlık ve Köreltici Tıp", *Profesyoneller İktidarı.* Çev. Cevdet Cerit. İstanbul: Pınar Yayınları. s. 43-68.

Zuckerman, Phil (2006). *Din Sosyolojisine Giriş.* Çev. İ. Çapçıoğlu, H. Aydınalp. Ankara: Birleşik Kitabevi.